

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 20/4/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 049: Tuyệt đối không bị thế duyên nhiều loạn

Thế duyên chính là “*danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần, tham sân si*”. Do đó, hành giả tu hành phải biết buông bỏ mọi thế duyên. Mọi chấp trước trong lòng đều chướng ngại, đặc biệt là chướng ngại lúc vắng sanh. Tu hành giống như luyện binh, thao trường đồ mồ hôi thì chiến trường ít đổ máu. Tu hành có công phu thì công phu đó giúp hành giả vượt chướng ngại. Mọi việc lúc bình thường có thể vượt qua dễ dàng nhưng lúc lâm chung, lại khó gấp trăm gấp ngàn lần. Nếu không hiểu thấu, thì không chỉ thế duyên mà Phật duyên cũng là chướng ngại. Đó là vào giờ phút lâm chung mà có ai bảo chúng ta trì thêm Chú, trì thêm Kinh là vô cùng chướng ngại.

Những thứ làm chướng ngại vắng sanh đều là thế duyên nên Hòa Thượng khuyên chúng ta rằng: “***Tuyệt đối không để bị thế duyên nhiều loạn***”. Hằng ngày, làm sao để tránh thế duyên cũng là một quá trình, một công phu dài lâu. Chúng ta gần danh có dính danh không? Gần lợi có dính lợi không? Phải chăng lợi nhỏ thì không sao, lợi lớn mới động tâm? Gần sắc có dính sắc không? Sắc nghiêng nước nghiêng thành có bị động tâm không?

Vài chục năm trước, có một người đi học ở nước ngoài, tương lai có thể mang lại lợi ích cho Phật pháp. Người này đã được một gia đình chăm sóc, hỗ trợ trong suốt quá trình du học. Gia đình ấy có một cô con gái rất đẹp. Khi người này về nước, cả gia đình họ đã đến sân bay rước người đó về. Câu chuyện cho thấy thật không dễ dàng tránh được thế duyên. Công phu ít thì thế duyên nhỏ, phước báu ít thì lợi dưỡng nhỏ. Khi phước báu lớn thì cám dỗ càng to. Đây là then chốt vì sao người ta không giữ được tâm thanh tịnh.

Hòa Thượng nói: “***Trong Phẩm Hạ phẩm hạ sanh, trên Quán Kinh, nói rằng người nghiệp chướng nặng thì khi lâm chung mà gặp được thiên tri thức, tuy không thể niệm Phật nhưng dạy họ xưng danh hiệu Phật, chỉ cần một đến mười câu, cũng có thể vắng sanh. Chúng ta niệm Phật mong cầu “Nhất Tâm Bất Loạn”! Nếu trên lý không thấu đạt, trên phương pháp không rõ ràng, cảnh giới không tường tận thì bạn khó đạt được “Nhất tâm”. “Bất loạn” là không bị thế duyên làm cho nhiều loạn. Danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần ở thế gian này sẽ làm nhiều loạn chúng ta rất lớn.***

“Bất loạn” là chúng ta chẳng những không bị nhiễu loạn bởi danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần mà còn không bị nhiễu loạn bởi Phật pháp. Những công phu (bất loạn) này, phải được bồi dưỡng ngay lúc bình thường của cuộc sống thường ngày. Phật pháp có Đại thừa, Tiểu thừa, Tông môn giáo hạ v.v mà mỗi tông phái lại khác nhau, lại có đạo lý và phương pháp rất nhiều. Vậy chúng ta tiếp xúc rồi, chúng ta có bị nhiễu loạn không?

“Điểm này, thực tế, chúng ta phải cảm tạ Thiện Tài Đồng Tử và 53 vị thiện tri thức. Các Ngài trên hội Hoa Nghiêm đã thị phạm cho chúng ta. Năm mươi ba vị thiện tri thức đã hiển thị 53 pháp môn hoàn toàn khác nhau. Thiện Tài Đồng Tử học pháp môn gì? Vị Thầy của Thiện Tài Đồng Tử là ai? Điểm này chúng ta nhất định phải biết! Là Bồ Tát Văn Thù, vậy Bồ Tát Văn Thù tu pháp môn gì? Trên Kinh Hoa Nghiêm, Bồ Tát Văn Thù niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ. Môn sinh đặc ý, truyền nhân của Ngài chính là Thiện Tài Đồng Tử nên đương nhiên Thiện Tài Đồng Tử cũng là niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ. Chúng ta phải từ chỗ này mà quan sát thì mới chân thật thấy được sự ảo diệu của Kinh Hoa Nghiêm, mới chân thật đem đạo lý của Kinh Hoa Nghiêm nhìn thấu ra được.

“Chúng ta thấy Thiện Tài Đồng Tử đã đi tham học ở 53 vị thiện tri thức. Vị thầy bên ngoài đầu tiên của Thiện Tài Đồng Tử là Tỳ Kheo Đức Vân. Người xưa thường nói “Tiên nhập vi chủ” tức là vị thiện tri thức đầu tiên dạy chủ tu điều gì thì điều đó trở thành “Tiên nhập vi chủ”. Tỳ Kheo Đức Vân dạy Thiện Tài pháp môn niệm Phật. Bồ Tát Văn Thù niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ đi tham phỏng, gặp Tỳ Kheo Đức Vân, vậy thì, Bồ Tát Văn Thù và Tỳ Kheo Đức Vân cùng đi một con đường.

“Chúng ta nhìn lại phía sau là những thiện tri thức đã biểu diễn cho chúng ta. Trên thực tế là họ đang biểu diễn các ngành, các nghề, tức là hằng ngày từ sáng đến chiều, chúng ta có rất nhiều sự xen tạp. Chúng ta sống trong xã hội này, không thể không tiếp xúc với thế pháp, tiếp xúc với Phật pháp. Tuy là tiếp xúc nhưng tâm vẫn định, không bị nhiễu loạn. Đây chính là Nhất Tâm Bất Loạn”.”

Người bao chao dao động nhiều, khi gặp một chuyện hơi lớn một chút là họ hấp tấp, khẩn trương. Đây chính là đã bị nhiễu loạn. Tâm không định thì dễ bị rơi vào trạng thái này. Hãy quán chiếu thì biết rằng nếu không có định thì hằng ngày điều gì cũng làm cho chúng ta nhiễu loạn. Ví dụ khi mất nước, mất điện sẽ làm phiền não bất an khởi lên. Cho nên tâm không định thì sống trong mọi hoàn cảnh ở thế gian này, nhiều thứ sẽ làm chúng ta bất an. Phật pháp cũng có thể làm nhiễu loạn chúng ta nếu chúng ta không hiểu.

Trước đây, tôi niệm Phật, lay Phật đến ba tháng rồi mà bệnh tình không thuyên giảm thì có người đến nói với tôi phải trì Chú, năng lực của Chú Đại Bi có thể tiêu nghiệp. Họ hiểu như vậy không sai, nhưng họ không biết rằng một câu “**A Di Đà Phật**” là đại thần chú, là đại minh chú, là tổng trì của các loại chú. Ngay lúc cảm giác như

phao sắp chìm thì có người đưa một phao khác cho chúng ta, nếu không hiểu rõ về chiếc phao của mình, chúng ta sẽ bỏ phao cũ lấy phao mới này.

Chúng ta phải bồi dưỡng công phu bất loạn ngay lúc bình thường chứ không chờ đến lúc lâm chung. Việc này có thể quán sát được! Ví dụ, hôm nay là ngày khai giảng hay có đoàn kiểm tra đến thì tự dừng tâm chúng ta bị bao chao dao động ngay. Cho nên, đối với mọi sự mọi việc, chúng ta có định tĩnh thì sẽ làm nhanh hơn, tốt hơn, đúng như lý như pháp. Ngược lại, không định tĩnh thì làm sẽ có sai sót. Bản thân tôi trước đây khi tổ chức sự kiện còn hơi lo lắng, nhưng càng về sau, sự kiện càng lớn, tôi càng không có chút lo lắng nào, chẳng hề nghĩ ngợi sự kiện sẽ diễn ra thế nào. Tôi biết trước rằng kết quả sẽ tốt đẹp vì chúng ta làm đúng như lý, như pháp. Do đó, hằng ngày chúng ta phải giữ được định tĩnh thì lâm chung mới giữ được tâm.

Người bị Phật pháp làm cho nhiễu loạn là khi tu một pháp này, họ cảm thấy tẻ nhạt nên đổi sang pháp khác. Đối với dưỡng sinh, có rất nhiều người, trong nhiều năm, chọn không biết bao nhiêu là phương pháp dưỡng sinh, cứ có cái gì mới là họ học theo. Đối với pháp tu, cứ pháp nào nổi danh, nổi tiếng là họ có mặt, thậm chí trong nước, ngoài nước họ đều nhiệt tình tham gia, nhưng đến nay họ vẫn bất an. Họ biết tôi mấy mươi năm rồi chỉ là một câu “**A Di Đà Phật**”, chỉ nghe pháp của Hòa Thượng. Tuy nhiên, họ không tin theo mà vẫn bôn ba chạy đôn đáo.

Có người từng hỏi tôi rằng: “*Con đã quy y sáu lần rồi, bây giờ con quy y một lần nữa có được không?*” Nếu nói ra sự thật thì họ sẽ không vui, họ đã đứng ở ngã 5 rồi bước sang ngã 6 cũng chẳng sao, mà bước sang ngã 7 cũng thế thôi. Nếu chúng ta ở ngã 7 mà muốn đến cầu Sài Gòn thì chỉ cần đi thẳng đường Điện Biên Phủ. Tuy nhiên, vì ở giữa ngã 7 nên chúng ta lại chọn đi các ngã khác, vì thế đường đi sẽ xa hơn, lâu hơn, mất thời gian hơn mới ra đến cầu Sài Gòn. Đây là chưa kể chúng ta không còn đủ thời gian để đi đến đích. Thời gian chính là tuổi thọ của mình, điểm đến chính là thành tựu tu học. Thành tựu tu học chưa đạt được mà thời gian thì đã hết nên chúng ta biết mình sẽ đi về đâu!

Ở thế gian có câu “*Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh*” – Một nghề đã tinh chuyên rồi thì nghề đó sẽ giúp chúng ta sống tốt. Nếu chúng ta chọn quá nhiều nghề mà nghề nào cũng không tinh chuyên thì chắc chắn thất bại. Tu hành cũng vậy, phải là tu một pháp. Hai mươi năm trước, hay là 20 năm sau rồi 20 năm sau nữa cũng chỉ là một pháp. Đây chính là “*Nhất môn thâm nhập, trường kỳ huân tu*.”

Trên hội Hoa Nghiêm, Thiện Tài Đồng Tử và 53 vị thiện tri thức đã thị phạm cho chúng ta. Thiện Tài đã tiếp xúc 53 vị thiện tri thức từ các ngành các nghề như ma nữ, kỹ nữ, nhà buôn, người cùng hung cực ác, người làm nghề sát sanh v.v.. Ý ở đây muốn nói rằng, hằng ngày chúng ta tiếp xúc rất nhiều cảnh duyên nhưng những cảnh duyên đó có làm chúng ta hay pháp tu của chúng ta bị nhiễu loạn không? Nếu không xen tạp thì chính là bất loạn. Ngày ngày chúng ta bị xen tạp trong những cảnh duyên tức là đã

bị nhiễu loạn. Cho nên, Hòa Thượng mới nói bất loạn chính là không bị thế duyên làm cho nhiễu loạn.

Hòa Thượng chỉ dạy rằng nếu chúng ta tiếp xúc với Phật pháp, với thế gian pháp nhưng tâm vẫn định, không bị nhiễu loạn thì đây chính là “**Nhất Tâm Bất Loạn**”. Từ lời giảng giải của Hòa Thượng, chúng ta đã hiểu thấu hơn thế nào là “**Nhất Tâm Bất Loạn**”? Hôm nay chúng ta đã có câu trả lời cho câu hỏi rằng từ trước đến giờ, tại sao không thể nhất tâm ở câu “**A Di Đà Phật**”? Là do chúng ta đã bị thế duyên làm phân tâm, nhiễu loạn.

Ý này phù hợp với câu trong Phật pháp là: “*Xúc cảnh sinh tình*” tức là gặp cảnh gì thì dính cảnh đó. Chúng ta không biết mình đang bị như vậy, nên gặp cảnh nào cũng đều thâm vào A Lại Da Thức, khi rảnh rỗi, cảnh đó mới phát lại như đang trình chiếu một bộ phim 3D với đủ màu sắc, hình tướng. Từ đây, có thể thấy rằng, trong cuộc sống thường ngày, chúng ta đã bị nhiễu loạn bởi quá nhiều cảnh giới mà không chú ý, không nhận ra vì vậy, khi lâm chung, chúng ta sẽ thấy muôn hình muôn cảnh. Lúc bình thường không thấy tâm nhiễu loạn nhưng khi tĩnh tọa niệm Phật mới thấy loạn tâm đến vậy, thấy hết hình ảnh âm thanh, màu sắc từ các công việc hằng ngày.

Chúng ta bước vào vũ trường thì cảnh vũ trường sẽ lưu vào A Lại Da Thức của chúng ta. Bất kỳ cảnh duyên nào chúng ta tiếp xúc đều được lưu lại, đặc biệt là những gì ấn tượng nhất, cảm xúc nhất sẽ quay lại rất rõ ràng khi tĩnh tọa. Khi sắp rời khỏi thế gian này, cảnh giới sẽ còn đáng sợ hơn. Cảnh thương, cảnh ghét đều hiện ra làm nội tâm đau khổ nhiều lần. Cho nên, các Tổ sư Đại đức luôn phải tránh duyên, còn chúng ta được Hòa Thượng chỉ dạy là phải công phu trong lúc hằng ngày, không đợi đến lúc lâm chung thì sẽ muộn. Công phu hằng ngày là luyện binh còn lúc sắp ra đi là đánh trận cuối cùng, thắng hay thua sẽ biết ngay công phu đến đâu. Tuy nhiên, đa phần là sự thất bại.

Trong bài này, Hòa Thượng nhắc đến “*Tiên nhập vi chủ*” – tức là cái gì đến trước là chủ hay điều gì được dạy từ đầu sẽ mang tính quyết định. Do đó, vị thầy đầu tiên đã dạy Thiện Tài pháp môn niệm Phật nên đây là điều đầu tiên, cũng là điều làm chủ trong tâm của Thiện Tài! Năm mươi ba vị thiện tri thức, cũng là vị thầy, từ các ngành các nghề mà Thiện Tài tiếp xúc đều là Bồ Tát đang biểu diễn cho chúng ta thấy rằng, hằng ngày chúng ta luôn gặp rất nhiều thứ nhiễu loạn. Nhiều thứ nhiễu loạn đến như vậy, chúng ta có bất loạn không? Đây mới là quan trọng!

Phải chăng chúng ta thuận cảnh thì sanh tâm ưa thích, nghịch cảnh thì sanh tâm chán bỏ? Nếu như vậy tức là chúng ta vẫn đang bị nhiễu loạn! Chúng ta vốn dĩ không biết mình bị nhiễu loạn nên không thể nhất tâm. Một câu “**A Di Đà Phật**” niệm chưa được bao lâu thì những thứ khác đã xen vào. Không chỉ thế duyên mà ngay cả Phật duyên, chúng ta không để mình bị nhiễu loạn. Đây là điểm mà nhiều người không biết. Người ta chỉ tránh thế duyên, nhưng không tránh Phật duyên, vẫn tiếp xúc, vẫn thu gom,

vẫn tiếp cận. Họ đâu biết rằng khi tiếp cận quá nhiều Phật duyên sẽ trở nên bị nhiễu loạn và xen tạp.

Tôi có cơ duyên được phiên dịch các đĩa giảng của Hòa Thượng nên thấy Hòa Thượng nói như vậy. Bản thân tôi không tài giỏi gì mà nhờ Hòa Thượng chỉ bày nên mới có chút hiểu biết. Do đó, có lần, có người đến nói với tôi rằng muốn truyền đại pháp Mật tông cho tôi nhưng tôi đã từ chối. Những người này sắp rời Việt Nam đi nước ngoài, đã có mấy chục năm tu hành, giờ muốn truyền lại đại pháp này cho tôi thì đáng ra tôi phải động tâm chứ! Họ thuyết phục bằng nhiều đạo lý, thậm chí nói những lời động viên làm tăng bản ngã. Họ nói: *“Con không muốn pháp này bị đứt đoạn ở đây!”* Nhưng tôi vẫn kiên quyết trả lời rằng: *“Cô hãy tìm người khác! Tôi đang niệm một câu A Di Đà Phật mà còn chưa xong, nếu tôi tiếp nhận pháp nữa thì đâu có tốt hơn đâu!”*

Đây chính là Phật duyên. Người khác có thể cho là thù thắng nhưng có thù thắng thật không? Bản thân tôi biết rõ sự tu hành giới đức tinh nghiêm, quá trình tu học rất tốt của những vị này, có rất nhiều sự linh ứng kỳ kỳ. Vì kỳ kỳ nên rất dễ động tâm và vì giới đức tinh nghiêm nên dễ làm chúng ta nhiễu loạn. Có thể chúng ta khởi niệm rằng: *“Pháp này người ta tu tốt quá! Giờ đây người ta truyền cho mình mà mình không tiếp nhận thì mình đã bỏ đi đại nhân duyên này rồi!”* Nếu nghĩ vậy, chắc chắn tôi sẽ tiếp nhận pháp Mật tông này. Khi ấy, pháp Tịnh Độ đang tu sẽ bị chia đôi. Còn nếu thấy pháp Mật tông này linh nghiệm còn pháp Tịnh Độ không linh nghiệm thì sẽ chuyển hẳn sang tu Mật Tông, nếu như vậy thì tôi đã chuyển đổi hoàn toàn pháp tu. Cho nên thế duyên và Phật duyên đều có thể gây chướng ngại. Chúng ta đã có pháp tu rồi lại tiếp tục tiếp nhận pháp tu nữa thì sẽ có chướng ngại!

Để có thể *“Nhất môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”* là việc không dễ. Nếu có thể cả đời làm được như vậy là chúng ta đã thành tựu được một nửa rồi! Còn lại chúng ta sẽ nỗ lực là được. Người không chọn được cho mình một pháp môn, không thể nhất môn mà luôn là nhị môn, tam môn, tứ môn thì họ không có được 50% của sự thành tựu. Cho nên bất luận chính là không bị thế duyên hoặc Phật duyên làm cho nhiễu loạn. Đối với thế duyên, chúng ta nhất định phải xa lánh còn đối với Phật duyên, chúng ta chỉ chọn cho mình một pháp tu và biết từ chối tất cả các pháp khác. Nếu không làm được như vậy, chúng ta sẽ xen tạp. Hòa Thượng nói: ***“Cuộc sống thường ngày là cơ hội để chúng ta rèn luyện công phu không nhiễu loạn”***. Gặp người thiện hay ác, cảnh tốt hay xấu đều là để chúng ta rèn luyện công phu này. Nếu vẫn bị những thiện ác, tốt xấu đó làm cho nhiễu loạn thì đến lúc lâm chung, những sự nhiễu loạn này sẽ chướng ngại chúng ta./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học
tập mang lại lợi ích cho mọi người!*